

SZABOLCS

Főszerkesztő: Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR.

TARSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: SZALAY BÉLA.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM ÁRA 16 FILLÉM — MEGJELNIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-MÉTERE 5 FILLÉR: TÖBBSZÖRI KÖZLÉSÉNél ÁRENGEDMÉNY.

A patronázs eredményei.

Alig mult el egy közérdekű intézményünk létrejövételének az iparos tanoncotthon alapkövetelének ünnepe, amelynek létesítéséből a pártfogó egyesület is kivette a maga részét, máris új intézmény kapuinak megnyitásával s népgyűlés tartásával ragadja maga felé ez az egyesület a közérdekű dolgot. Mint az apró magból kedvező talajban kikelő növény, folyton erősödve, hogy virágot, majd gyümölcsöt hozzon, olyan a mi pártfogó egyesületünk működése rövid egy év leforgása után. Ez év január havában alakult. Szervezte a patronázs mozgalmát az egész vármegye területére, sok irányú patronázs tevékenységet fejtett ki már ezideig is és működésének első évében eljutott már egy maradandónak ígérkező intézmény létesítéséhez, — a teamérés felállításához.

Az alkohol elleni küzdelemnek kiinduló pontját tervezték a teaméréssel, amelyből egy nagy, hatalmas küzdelemnek körvonalait látjuk kibontá-

kozni. A patronázs munkásságnak ez a legujabb eredménye bizonyára ismeretlen még sok ember előtt. A teamérés pár fillérért a szegény emberek részére kiszolgált alkoholmentes forró teájával, meleg helyiségével alkalmat fog adni a szegényebb néposztályok tagjainak, hogy a téli hideggel szemben ne a pálinka okozta zsibbadást, az idegek tompítását, mérgezését keressék, hanem igazi meleget s néhány korty üdítő italt, amelynek káros következményei nem lehetnek. Hogy ez az intézmény az alkohol ellenes küzdelemben eredményt hivatott elérni, — nem nehéz megjósolni, mert hogy képkekkel, beszéddel s más eféle ártatlan szerekekkel nem tudtak eredményt elérni, ennek könnyű a magyarázata, de ha az alkohol, az ital s annak hatásai más módon és élvezeti cikkel lesznek pótolva, akkor arra legalább is számítani lehet, hogy a szükségből alkoholt élvezők — egy óriási tömeg, amelynek soraiból szedi a legtöbb áldozatot az alkoholizmus — az olcsóbb gazdaságosabb, a korcsmánál moraliter kedvezőbb színben feltűnő teamérést fogják felkeresni. És ez lesz az első csoport, amelyet remélhetőleg követni

fognak — az alkoholnak inkább hódolók is.

A pártfogó egyesület ezen első intézményét tehát örömmel üdvözöljük. De örömmel kell üdvözölnünk azt is, hogy az egyesület a teamérés megnyitása napján e hó 3-án vasárnap népgyűlést tart, amelyen a gyermekvédelmet, annak célját és eszközeit, az alkohol elleni küzdelmet és módozatait fogja az egyesület a nép széles rétegeivel megismertetni. Keveset ígérő, de annál többet adó ez a program és ha az emberi bajok orvoslásának hatalmas eszközeit találjuk és ismerjük meg e népgyűlésen, akkor le a kalappal a patronázs előtt, amely rövid mult után máris alapvető munkát végzett s eredményekkel teli esztendőre tekinthet vissza.

Ez a gyors és eredményes munka megérdemli, hogy a pártfogó egyesület iránt érdeklődjünk s hogy elismerjük a patronázs mozgalomnak nemcsak létjogosultságát, de arravalóságát is, hogy befolyást gyakoroljon vármegyénk és városunk lakosságának helyes irányu fejlődésére.

Az élet végén.

Irta: Eria.

Harsogva, zugva, gyöngyöző fehér tájkot turva rohant tovább a kis hegyi patak, nem törődve a partokon komolyan mészázó, bársonyos, mohával borított fenyőóriásokkal, sem a bájosan mosolygó virágfejekkel, melyek olyan marasztalólag tekintettek a kristályos habokra. A patakmederbe gurult nehéz sziklatömböket is olyan hévvel, fiatalos erővel táncolták körül a fürge hullámok, mintha könnyű szerrel képesek lettek volna a mázsányi sulyu köveket odábbhengeríteni. De hiába való volt az ezüstös patak minden öröklődése, az óriásoknak való tömör labdákat, a hegyek csontjait nem tudták utjukból elterelni. Pedig a vízbe hullott falevélkéket is segítségül hívták az erőszakos habok, koszoru gyanánt vették körül a levélkék a köveket.

Mindenütt a patak partján haladva, félig rommá váltott vaskohóhoz jutott a vándor. Komor falai beomladoztak, a szorgos munkások nyomát gyom lépte be régen.

Pár száz méternyire a füstös fekete falaktól kastélyszerű, ódon épület vonta magára a figyelmet. Vaskosaras nagy ablakából nyiló virágok illatoztak s védőn átfonta a vörös téglafalakat a futó borostyán ezernyi levele. Még a ház jobb oldalához épített toronyra is felkuszott.

Az erkélyes, ódon tornyot békés fehér galambok sokasága repdeste körül, szárnyaikkal érintve a félgömbölyű, ónos ablakokat. A kis állatok kéré kopogtatásaira hamarosan ki is nyílt a középső toronyablak s az erkélyen fehérszakállos aggastyán jelent meg rendesen. Sásból font kosárhajából piroslott a jóféle buroszem. Pillanat alatt körülvették a bugó galambok. Vállán, fején, karján mindenütt fehérlett a kis szárnyasok tollas alakja s a legszelidebb szájából csipegette a buzát.

Majd elfogyván a táplálék újra szárnyra keltek a dédelgetett madarak. S az öreg olyan soká el tudot bámolni utánok, örködve a kis csapat fölött, nem közelget-e kedvencei felé a halál valamely csuf ragadozó madár képében.

Olykor csengő gyermekkacaj zavarta meg mészázó semmittevésében. Szökötürtös unokái átkarolták térdeit - huzzák befelé az egyszerű könyvekkel telerakott szobácskába. Akarva nem akarva bele kellett telepednie a molyette karosszékekbe s csöndes pipaszó mellett mesélgetni az áhitatosan figyelő kicsinyeknek, kiknek legnagyobb örömük telt az esüsthaju öreg meséiben. Persze anyjuk csak ritkán engedte fel őket az öreg e magános tanyájára, ki tudományos munkáival legjobban szeretett egyedül lenni.

Szenvedélyes ostromus létére, számtalan éjszakát eltöltött Görz-triedere mellett, kutatva az égboltozat csodáit.

Pedig ifju korában nem igen törődött a

ŐSZI FÉRFI DIVAT UJDONSÁGOK

kalapok, cipők, nyakkendők, ingek, keztyük stb. nagy választékban

38-26-5

Herpay Ernő férfi divat üzletében Nyiregyháza, Zrínyi Duna-utca 5. sz.

Lapunk kapható: Kiss T. Emma, Hirschler Mór és Rottaridesz Istvánné tözsdéjében.

Mai számunk 12 oldalra terjed.

Válasz.

Beregszász, okt. 26.

A „Szabolcsvármegye“ okt. hó 23-iki számában egy cikk jelent meg „a tót Nyiregyháza“ cím alatt. Ha a cikk íróját nem a személyem iránti rosszakarat vezette: úgy be kell ismernie, hogy alaposan tévedt.

A görög katolikus püspökség kérdésében semmiféle pálfordulást nem csináltam. Ma is azon az állásponton vagyok, amelyen eddig voltam, hogy t. i. a legnagyobb készséggel hozok áldozatot azért, hogy a püspökség Nyiregyházára kerüljön.

Sehol, soha életemben Nyiregyháza város jó magyarságát kétségbe nem vontam! Sőt ellenkezőleg, a legmelegebben üdvözöltem azokat, akik a lutheránus egyházban a legközelebbi időben jó magyar érzésüknek oly teljes tanujelét adták.

De mert illetékes helyről azt az értesítést nyertem — és az értesítés valódiságát igazolni látszik Zichy gróf miniszter ur leirata — hogy *csak Dorogh és Debreczen között lehet a választás: ezért*, — épen a magyar nemzeti érdekeket féltve, — hívtam fel a debreczeni intelligencia ftgyelmét — a melynek egyrésze, sajnos, e kérdést nagyon a kisszerű felekezeti szemüvegen nézi, — arra, a mi ez ügyben fontos állami érdek.

A „Szabolcsvármegye“ mindenestre jobb összeköttetései vannak a kormánnyal, mint nekem, mert én csak közvetett forrásból szerezhetek tájékozást.

Nyujtson azonban a kultusz kormány a legkisebb reménységet arra, hogy szóba áll velünk is, a városban és a megyén szívesen lépek ismét sorompóba az igaz ügy, Nyiregyháza mellett!

De ugyebár, a mi határozatainkra — jóllehet az érdekelt egyházak nagy többsége mellénk állt, — választ se kaptunk, míg ellenben Debreczen, a mely elutasította magától a püspökséget, nyilatkozat tételre fel lett hiva?

Ne bennem keresse tehát a Szabolcsvármegye a hibát, hanem a miniszterben, aki előtt, mi — ugylátszik — nem számítunk.

És gondolom azt a Szabolcsvármegye is belátja, hogy ha *csak Hajdudorogról és Debreczenről lehet szó*: akkor minden érv ez utóbbi mellett szól.

A mi végül a császárszállási csipkelődést illeti, én azt hiszem rossz szolgálatot tesz a közérdeknek az a sajtó organum, amely ezt a különben is kényes ügyet olyan térre tereli, a mellyel semmi összeköttetésben nem áll.

Nagykálló és Nyiregyháza is mint két jó magyar város békésen megférhet egymás mellett. És meg is fér.

Egyiknek sincs szüksége fogadatlan prókátorokra!

Mezőssy Béla.

Modern kasztrendszer.

Fejébe verik minden iskolás gyermeknek, hogy Egyiptomnak és Kelet-Indiának ama társadalmi alapelve, miszerint mindenki az ősei társadalmi pozícióját foglalja el és azok foglalkozását üzi: a legképtelenebb, a legostobább, a legbarbárabb intézmények egyikét alkotta meg. És még a legnagyobb megvetéssel beszélnek a kasztrendszeréről, addig valóságos dicshimnuszokat zengenek korunk modernebb szelleméről, mely minden kinek megengedi a tehetsége, szorgalma fokának megfelelő érvényesülést.

Hirdetik ezeket az iskolákban, mert — kell hirdetniök. A korszellem megköveteli, hogy őt áldásosnak, jónak tartsák. Hiszen így is nagyon sok társadalmi réteg vágyódik újítások után, nem lesz tehát fölösleges az amugy is hevülékeny ifjúságot ránevelni, hogy a mai közéleti viszonyokat ne csak jóknak tartsa, de szükségképen a legjobbaknak is tekintse.

Kint, az igazi nagy iskolában: az életben aztán másképen fest minden. Az iskolákban hallott magasztalásoknak csupán annyi haszna van, hogy láthatóvá lesz a roppant mély és igen széles szakadék, mely az emberiséget attól a bizonyos eszményi felfogásu kortól elválasztja, melyben mindenki egyéni érdemei, képességei, szellemi fajsulya szerint érvényesülhet.

Ma még — fájdalom — nem tartunk ott, Erős kasztszellem irányítja a mértékadó tényezők gondolkozásmódját és méntségül legfeljebb az volna felhozható, hogy ez a kasztszellem s ennek eredménye, a ma kasztrendszere — modern. Ez igaz ugyan de, . . .

csillagok járásával. A tündöklő égi csodáknál jobban vonzotta a szép hölgyek delejes szem-sugara. Sok-sok viz lefolyt a patakon addig, míg az öreg Hétlaky olyan közel került az éghez, ugy lakásával, mint gondolataival.

Hatalmas szenvedélynek volt rabja egykor az aggastyán végtelenül szeretett kártyázni. S ami ritka eset, szerencsével kártyázott sokáig.

Közelebb járt már a negyvenhez mint a harminchoz, amikor halálosan beleszeretett a szomszéd, elszegényedett földbirtokos egyetlen leányába Felvinczy Elvirába.

Elvira szívesen vette udvarlását, de a fiatalabb, csinosabb Balló Gézáat még inkább kitüntette, mint Hétlakyt.

A két férfi féltékeny szemekkel nézett egymásra s bár előbb barátok voltak, lassan gyűlölni kezdték egymást.

Egyszer előfogta Hétlaky Gézáat.

Géza, miért jársz te annyit Elviráékhoz?

Balló gögösen felelte: Hát miért megy a gerle párjához? Szeretem! . . .

Dühtől remegve kiáltott rá Hétlaky Gergely:

Hazudsz! Szivedben nyoma sincs annak

a szent, magasztos érzelmnek, amit én érzek. Te csak játszol a leánnyal, aki életem eszményképe. Aki envém lesz, enyémnek kell lennie! Egyikünknek meg kell halnia, kettőnk számára kicsiny a földteke, ha el nem hagyod a leányt. De hiszen könnyen megteheted, a te szerelmed szalmaláng az én mélységes rajongásomhoz képest. Oh Géza, esengve kérlek, menj el a vidékről. Csak egy évre, csak egy félévre!

Balló sápadtan, komolyan nézett barátjára.

Jó barátom voltál mindenkor Gergely! Szívesen félre állnék utadból, ha csak futó kalandról lenne szó. De esküszöm neked, Elvirát jobban szeretem az életemnél, nem akarok, . . . nem tudok lemondani róla!

Ugy hát fegyver döntsön közöttünk, — hangzott a zordon válasz.

Géza némán hallgatott. Sápadt ajka remegett, szeme tétova pillantással keresett nyugopontot. Végre rekedten, belső küzdelemtől elfutó hangon dadogta.

Gergely . . . az nem lehet! Hallgass meg. Nem vagyok gyáva, — nem! De anyámnak adott eskümet nem szeghetem meg.

Majd megtörülve veritékes homlokát, nyugodtabban folytatta.

Ismerted Elek bátyámat ugye? Egyetlen testvérem volt. Egy leány miatt párbajra hívták s egy sötét éjszaka hulláját szállították haza. A kihívó fél agyonlőtte.

Anyám közel volt az örülethez. Egészséges, délceg fia, olyan hirtelen, olyan váratlanul halt meg, mint a villámsujtott életerős fa.

Most csak én voltam anyám egyedüli reménye. Bátyám sirjánál megesküttem mindenre, ami szent előttem, hogy párbajozni sohase fogok, szörnyü átokkal sujtva, ha eskümet meg szegném.

S remegve kezemben a fegyver, erőtlennül kihullana ujjaim közül, nem tudnám el-sütöni. Hisz anyámat is megölném, ha szívembe hatolna a golyó. Ne kívánd hát, hogy az érzéketlen golyóra bizzuk szerelmünket.

Hétlaky mogorván hallgatott. Meghatotta az ősz édes anya aggódása, bekövetkezheto gyásza. Másfelől a leány édes arca mosolygott feléje s szívét a féltékenység gonosz férge mardosta. Indulatosan járkálni kezdett fel s alá, de sehogysem talált megoldást e szörnyü dilemmára.

Az eredeti Melichár „Unicum-Drill“ vetőgépek, a világhírű Bächer-acélekék, hullámos tárcsás boronák, a combinált soros műtrágyavetőgépek (sorba vet, sorba trágyáz.)

31-52-43

Kizárólagos raktára:

Ráhmer Sándornál Debrecen,

Piac-utca 43. szám, a Dréher mellett, Bächer—Melichár gépgyárának fióktelepe.

annál nagyobb baj, annál súlyosabb bűn. Így t. i. nehezebben lehet kikezdeni és — ami ennek szükségszerű következménye — nehezebben lehet gyógyítani. Az ősi, a durva kasztrendszer elpusztítani aránylag ezerszer könnyebb, mint a modern kasztszellemet kiirtani.

Valahogyan vérükké vált már az embereknek, hogy a más foglalkozásukat (egymásközt!) akkor is lenézik, ha az magasabb társadalmi pozícióban van, mint ők jó maguk. Hogy azok „nagy fizetését“ (!) irigylik, az szerintük, érthető, hisz. „kevés“, vagy éppen „semmi munkájuk“ (!) fejében azok mostani javadalmazásuknak „tizedrészét se érdemelnék meg!“ Lenézik tehát, mert azok (emezek szerint t. i.) közönséges tolvajok: lopják a napot és ingyen kapják s vágják zsebre a busás fizetést.

Persze, a másik kaszt se hagyja magát s büszkén hirdetik, hogy az ő nagy műveltségük, mély tudásuk révén az ő egyetlen tollvonásuk többet ér, mint amazoknak egész évi munkája. És — természetesen — mélyen lesajnálják, feneketlenül gyűlölik és megvetik az alattuk állók kasztját vagy kasztjait.

Nyilvánvaló, hogy egyik pártnak sincs igaza s hogy valahol középpütt van az igazság. A társadalomnak és ezek legfejlettebb alakjának; az államnak egyforma szüksége van tervező építészetre és malterkeverő, téglahordozó napszámosokra. És ahol ezek közt az egyetértés, a tisztelet, a szeretet nincs meg; ahol ezek egymásnak ellenségei: ott a társadalom, az állam beteg, súlyos beteg.

A társadalmi rétegek diszharmoniját eredményező kasztszellem tehát rendkívül mérgező hatásvány kóroanyag, mely az élő szervezetben (minő pl. az állam) üszkösödést rothadást idéz elő. Mert minden társadalmi rétegnek joga és kötelessége a saját boldogulásáért sikra szállni, megélhetéseért küzdeni, de csak bizonyos magasabb szempontok által megszabott korlátok között. Ha tovább megy: már a saját érdekeit, a saját létföltételeit, a saját életét veszélyezteti, ami pedig semmiesetre se lehet célja.

Másik irányú megnyilvánulása korunk modern kasztszellemeének a szó szorosabb értelmében vett kasztrendszer. Értjük alatta azt a felfogást, hogy a születéssel nagyjából már meg van adva, milyen társadalmi pozícióba fog jutni az illető. Mert még bizonyos állások betöltésénél szinte kizárólag azt nézik: mi és ki volt az illető atyja, anyja, addig az oly pályákon való boldogulásnak, hol a tehetség szabadabban érvényesülhetne, utját állja igen sok esetben az alacsonyabb társadalmi állás velejárója (sokszor oka, sokszor okozata) — a szegénység.

Mert a gazdaság nemcsak anyagi előny de intellektuális nézőpontból is rendkívüli értékű. A pénz hozzáférhetővé teszi a vagyonos részére az emberiség szellemi kincseit. Az obulus nemcsak a Syt vizén segít át, de a magasabbrendű szellemi életre is átvezet. Könyv, folyóirat, előadások ára és díja — futja anyagi javakból. Ha hozzávesszük még, hogy a vagyonos szülők gyermeke más környezetben él, szellemileg más (és mennyire más!) tárgykörben mozog, mennyi értékeset olvas, hall, tapasztal, mennyit utazik stb. könnyű megállapítani, anyagiakban dúsakál

szülő közepes tehetségű gyermekéből művelt embert, tudásával az emberiségnek nagy hasznot hajtó munkaerőket nevelni nem is olyan nehéz, mint inkább természetes dolog.

És most mézzük az érem másik oldalát! Ki tudná megmondani: mennyi nagy emberrel, hány kiváló találmánnyal volnánk gazdagabbak, ha a szűkös anyagi viszonyok még fejletlen korokban ei nem nyomtak, ei nem pusztítottak volna egy-egy nagy, vagy azzá fejlődni hivatott elmét? Hány lángész tüze nem lobbanna fel soha, mert a szegénységben született gyermek nem bírja tovább vinni — teszem — a csikósbojtárságnál? Hol tartana az emberiség, ha ez a sok lapangó szikra lángot vethetett volna?!

A tehetségek fölfedezése és kifejlesztése ma már nem maradhat a véletlen szeszélyei szerint ható magánpasszió. Legyen az igen komolyan felfogott szent kötelessége az államnak, az emberiségnek! Öntudatos, rendszeres tevékenység! Hiszen az emberiség legnagyobb érdeke, hogy a szunnyadó energiák ei ne pusztuljanak, sőt ellenkezően: hassanak építsenek, nagyobbodjanak...

Nincs magasabb szempont, mint az emberiség érdeke, jóléte, boldogsága. Ezek nevében kell lerombolnunk a kasztrendszer mohlepte falait; utat nyitni a valódi tehetségnek, ha ez a legalacsonyabb sorsból került ki; ledobni a szellemi Tajgetosz szakadékaiba, kik az intellektuális erősbödrésre teljesen alkalmatlanok és csiszolni mindazt a szellemi drágakövet, aminek bármilyen csekély értéke is van!

Pusztuljon ei végre a kasztrendszer, mely annál kárhóatosabb, minél — modernebb. **Matlák József.**

Mielőtt határozhattak volna valami okosat, egyik vidám barátjuk lépett hozzájuk s mulatni hívta őket. Mindketten szívesen elfogadták a meghívást s mintha semmisen történt volna közöttük, elmentek mulatni a legközelebbi vandéglőbe, a szomszéd városba.

Egész éjszaka huzta a cigány a sok szép szomorú nótát fülükbe, egyik pezsgős palack a másik után ürült ki.

Persze hogy rákerült a sor a kártyára is. Sokáig dobálták már a festett lapokat egyenlő szerencsével, amikor a mámoros Ballónak bizarr eszméje támadt.

Gergely, legyen köztünk a bíró Fortuna istenasszony. Tegyük a játékra minden vagyónunkat. Aki veszít, az vagyonával Elvirát is elveszti. Rajta! ossz hát, pajtás.

Hétlaki egy percre kijózanodni látszott ez örületes tervre s ellenkezni próbált de Balló dühösen követelte.

Párbajra hívtál, hát rajta! Ez is párbaj — fegyver nélkül. Azt nem fogadtam meg anyámnak, hogy kártyával ne duelláljak.

A kártya leosztatott — s a játszma végén Balló Géának nem volt semmije se.

Kevés idő múlva a beteges, öreg Ballóné meghalt s Géza magához véve a csekélyke anyai örökséget, Amerikába hajózott.

Azaz csak szándéka voltjoda menni. Fel is ült a Victória uevü gyors gőzösre, mely elsüllyedt. Az utasok egyrésze csolnakokon iparkodott menekülni, de a borzasztó viharban valószínűleg valamennyi a tengerbe vészett. Legalább a hírlapok nem tudtak a menekülőkről pozitív hírt hozni.

Hétlaky keserű szemrehányást tett magának Balló miatt. Nem szabad lett volna neki barátja veszedelmes kihívását elfogadni s így azt a halálba kergetni. De megbánásával mit sem tehetett jóvá.

Vetélytárs nélkül maradván, most már teljes sikerrel udvarolt Elvirának, ki egy kissé ellenkezett, gondolkozott s utóljára is felesége lett Hétlakynak.

Eleinte nagyon boldogan éltek Hétlaky évekig kezébe se vette a kártyát, minden idejét, minden gyöngédségét nejjének és egyetlen fiának szentelte.

A Ballótól reámaradt vaskohó ontotta a vasat, annyi pénze volt, mint a pelyva. Az igaz, hogy nem is igen számolgatták, sem ő, sem a felesége.

Lassankint aztán erőt vett rajta régi, szenvedélye, a kártyaszüvedély. S mintha szerencsétlen barátja magával vitte volna jó szellemét, folyton vesztett. S minél több szá-

zas csuszott ei keze alatt, annál dühösebben játszott. Nem akarta hinni, hogy végkép elhagyta szerencsétjét.

A kohóval is baja volt, mert az öreg, tapasztalt munkavezető meghalt s fiatal utóda hanyagul teljesítette a réabizott felügyeletet. A régi finom vas helyébe harmadrendű került. A gyárak egymásután szüntették be megrendeléseiket — a sok nyers vas halomban állott eladatlanul. Az üzem fentartása, a mindig nagyobb munkadíjat követelő munkások iszonyu pénzt emésztettek fel s mivel Hétlaky nem tudta a baj okát, nem is kereste azt, beszüntette a vaskohó működését, hogy ne kelljen arra ráfizetnie. Eleinte arra számított, hogy majd ha viszonyait rendbeszedi, ujra megindítja a kohó munkáját. De bizony mikor jól körültekintett azt tapasztalta, hogy alig van valamije. Pár száz hold földre, a házra olvadt le a nagy gazdaság.

Miután vagyona nagy részének szerencsésen nyakára hágott, végre nyugodtabb életre szánta ei magát, a kártyának véglegesen bucsút mondvá.

Felesége elhalálozván, fiának családja körében éldegélt. Felköltözött a toronyba s a fent leirt egyszerű örömeiben találta örömét.

Friedmann S. Sándor

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb amerikai és francia tavaszi

Telefon 211.

cipőkülönlegességek megérkeztek.

32-52-50

Telefon 211.

A tanoncotthon alapkövetétele.

A munkára vonatkozó felfogás érdekes fejlődésen ment keresztül a történelem egyes korszakain.

Az egyiptomi kultúra a sémi munkaerők elcsigázásán épült fel, akiket munkával akartak megtizedelni. Az ókori banauzikus munka elvégzése a rabszolgák vállára szakadt, akiknek szükségszerű inferioris állapotját Plató filozófiailag is beigazolta. A kereszténység világokat formáló szelleme a munkát eszményi magaslatra emeli, egyenlővé teszi az imádsággal mondván: a munka nagybecsű isteni tisztelet, mely az embernek utat nyit. A munkás osztályt megbecsüli s erkölcsi és anyagi helyzetén javítani törekszik, amelynek remek példáival különösen a céhszervezet idejében találkozunk.

Ma már ezek az elvek belerögződtek a köztudatba. Differenciált gazdasági életünk nyomán fakadó általános nekilendülés és azt a meggyőződést kristályosította ki, hogy a munka egyedüli érték és a munkásosztály nem lehet mostoha gyermeke a XX. századnak, hanem féltve őrzött és dédelgetett Benjaminja kell hogy legyen államnak, társadalomnak egyaránt.

Ezen látószögből mérlegelven e hó 28-án lezajlott alapkövetételei ünnepséget büszkeséggel irunk Nyiregyháza város áldozatkészségéről és a tanoncotthon megvalósítóinak taradhatatlan agilitásáról, kik között Májerszky Béla polgármester és Trak Géza városi tanácsos az oroszlanrész. Kezet fogott itt kormány, város, gyermekvédő Liga, pártfogó egyesület,

hogy kimutassa szeretetét, nagybecsűlését a munkásosztály iránt.

Az otthon keletkezésének történetét lapunk múlt száma hozta a legautentikusabb v. tanácsos avatott tollából, most csak az ünnepség lefolyásáról referálunk az alábbiakban.

A vasárnap d. e. fél 11 órakor kezdődő ünnepélyen megjelentek a város nevében Májerszky Béla kir. tanácsos, polgármester, Trak Géza városi tanácsos és Moesz Béla aljegyző. A vármegye nevében Dohnál József dr. tiszti főorvos, a gyermekvédő liga és pártfogó egyesület nevében Kovács István törvényszéki elnök a bírói karral és Dr. Bodnár István ügyvezető alelnök, a pártfogó egyesület számos tagjával, a kereskedelemügyi miniszter megbízásából Doctor Ármin iparfelügyelő, az építőiparosok országos szövetsége nevében Csokonai Vitéz Mihály titkár, a debreczeni ipartestület nevében Surma Gyula jegyző, megjelentek továbbá a városi képviselőtestület vezérférfiai, az iparos iskola tantestülete Orsovsky Gyula igazgató vezetésével, az ipartestület tagjai Zomborszky Dániel alelnökkel és Mótyvai János jegyzővel, a tanonciskola növendékei és igen nagyszámú intelligens közönség.

Az ünnepélyt az iparos tanoncok éneke, a Himnusz vezette be, melyet Varga György tanító dirigált. Ennek elhangzása után Májerszky Béla polgármester az ünnepélyt megnyitotta, a megjelenteket és az iparos tanoncotthon ügyének előmozdítóit melegen üdvözölte.

Az ünnepélyt rendező ipartestület nevében Zomborszky Dániel ipartestületi

alelnök tartalmas beszédben fejtette ki az iparos tanoncotthon jelentőségét az ipar szempontjából, majd az iparosság háláját tolmácsolta az otthon létesítése körül munkásságot kifejtett egyéneknek, hatóságoknak és intézményeknek: Nyiregyháza város közönségének, Májerszky Béla polgármesternek, Trak Géza városi tanácsosnak, Gróf Vay Gábor, Gróf Vay Gábornénak, Gróf Vay Tibor főispánnak, az Országos Gyermekvédő Liga és a Pártfogó Egyesületnek.

Az elhangzott beszédre Májerszky Béla polgármester nyomban válaszolt s megköszönve az iparosság elismerését, a város szempontjából egyenesen kötelességnek jelentette ki az otthon létesítését s azon reményének adott kifejezést, hogy az iparfejlesztés szempontjából az otthon olyan eredményt fog produkálni, amilyentőle várnak. Beszédét azzal az óhajjal végzi, hogy a város és az iparosság ezután is megértse egymást s hogy az Otthon minél hamarabb szüknek bizonyuljon.

Kovács István kir. törvényszéki elnök a pártfogó egyesület elnöke s az Országos Gyermekvédő Liga megbízottja az általa képviselt két gyermekvédelmi intézmény, a maga és a bírói kar nevében üdvözölte az iparosságot és a várost az Otthon alapkövetétele alkalmából s az Otthon sikere érdekében jövődőlakóinak vallás-erkölcsi szellemben való nevelését, munkaszeretetre való tanítását hangsúlyozta.

Majd Trak Géza városi tanácsos olvasta fel lapunk legutóbbi számában már közölt, szépen megírt történetét az Ott-

Mikor úgy elmélázott az erkélyen, galambjai után bámulva nem a zugó fenyegetéseket, nem a légben lebegő kedvenceit látta, hanem nagyon gyakran átélte képzeletben azt az éjtel, mikor Rallótól mindenét elnyerte.

Majd maga előtt látta a fenyegető hullámok közt a törékeny, süllyedő hajót, halotta az utasok rémes segélykiáltásait s látta szegény Gézát elmerülni a hullámsírban. S ez eleven víziók egész elkábították. Átérezte azt a halálküzdelmet, amit a vízbefulók érezhettek.

Egyszer különös vendége érkezett az aggastyánnak. Napbarnított, idegenszerű kifejtéssel beszélő öreg ember, aki igen jó módúnak látszott.

Bár bemutatkozott a vendég, Hétlaky nem tudta, ki kereste fel őt tornyában, nem értette meg a mondott nevét.

Az idegen sokat beszélt Amerikáról, ahonnan nem rég érkezett. Hogy — hogy nem, egyszer csak Balló Gézára terelte a beszédet. Öreg házigazdája szomorúan mondta el, miként pusztult az el, keserűen vádolta érte önmagát.

Az idegen azonban azt állította, hogy

Balló megmenekült szerencsésen s máig is él.

Hétlaky egyszerre remegni kezdett. Mereven rábámult vendégére, majd hirtelen zokogva borult az idegen keblére.

— Géza, hát te vagy? Hát élsz? Hála neked én Istenem!

Majd egy kép elé vezette a könnyezésig megindult barátját, a megholt feleség, a régi ideál, — Elvira képe elé.

Pár percig némán néztek könnyeik közt a meglevenedni látszó olajfestményre. Végre megszólalt az ősz Hétlaky.

Egyetlen barátom, akit annyiszor elsi-rattam, e kép előtt kérek tőled bocsánatot. Közel vagyunk mindketten életünk végéhez, ne jelenjünk meg Isten előtt haraggal. Nézd, megholtam szelleme is kér, hogy bocsáss meg régi bűnömért.

Balló szó nélkül homlokon csókolta barátját. E néma csók többet mondott minden cifra szónál.

Sokáig maradt még együtt a két barát. Hiszen annyi mondanivalójuk volt. Két hosszú élet eseményeiről, küzdelmeiről kellett beszámolni egymásnak.

Elmondta Balló mint szabadította meg

egy Ausztráliába menő hajó legénysége, amikor már-már elmerült, nem bírván tovább a mentő gerendát tartani.

Ausztráliából Amerikába ment. Sokáig sajgott szívében az Elvira emléke még az új világban, míg a sok küzdelem, a tevékeny lázas élet meggyógyította a szíve sebeit.

Szerencsés vállalatok csakhamar gazdaggá tették, családot alapított s boldogan élt, míg nem a honvágy hazatérésre nem biztatta. Hazai rög legyen az, mely szíve porával vegyülni fog. Magyar ember legyen leányának férje.

Észre sem vette a két öreg, hogy hosszú beszélgetésük alatt leszállt a nap. A nyitott toronyablakon balsamos fenyőillat szállt be hozzájuk s jóleső nyugalom töltötte be szíveiket. A hold ezüstös fénye ráesett a szeretett nő képére s az olyan sugárzó mosollyal, olyan megértő jósággal, olyan szeretettel nézett rájuk le, mintha mondta volna.

— Minden kiegyenlítettik az élet végén!

Tiszaberczeli téglagyár és cserépfedőgyár

34-?—18

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkémencéjében égetett **kitűnő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogadta

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Tégla- és Cserépfedőgyár.

honnak, amelyet aztán a jelenvoltak nagy része aláírt. Az így aláírt okiratot üveg-edénybe zártak, majd a Szabolcs múlt számának egy példányába csavarva, réz-tokba helyezték s így tették le az alapköbe.

Kamenár Károly iparos tanonc szavalt el azután a Dr. Vietórisz István nagy hatást keltett alkalmi költeményét, melynek elhangzása után az alapkőre a következők ütöttek: Májerszky Béla, Kovács István, Meskó László, Csokonai Vitéz Mihály, Somogyi Gyula, Zomborszky Dániel, Leffler Sámuel, Doctor Ármin, Kovách Elek és Orsovsky Gyula.

A tanonciskola növendékeinek Szózata zárta a kedves, szép ünnepélyt.

A háziasszonyok

a bevásárlásnál a saját érdekükben kérjenek határozottan

„Valódi“ Franck-ot
a kávédarálóval.

Nagyon tanácsos mindjárt meggyőződni arról, hogy az adott

ladika vagy csomag a

„kávédaráló“-val

a valódi minőség kezességével van-e ellátva.

Gyár: Kassán.

A kisvárdai csodabogár.

A felvilágosodás, a műveltség, a haladás korszakának nevezett huszadik század, úgy látszik nem mindenütt világít be dohos zárt levegőjű barlangok apró nyílásain. A Kisvárdán legutóbb történtek, — a sabsesdrót története legalább ezt mutatja. — Hogy manapság szó eshet a sabsesdrótról s épen egy olyan fejlett s általában véve felvilágosodott közszellemmel rendelkező városban mint Kisvárdán, azon csodálkozunk is, hogy a sabsesdrót körül kifejtett tülekedés a felekezeti és társadalmi béke és megértés eszméjét veszélyezteti, a mint azt ma már megállapíthatjuk: mindez kötelességünké teszi, hogy a kisvárdai sabsesdróttal röviden mi is foglalkozzunk.

A kisvárdai orthodox zsidók, a kik eddig a sabsesdrót létesítése iránt belátható időn belül intézkedést nem tettek, a közeli napokban kérelmet intéztek Kisvárdán képviselőtestületéhez a város körül sabsesdrót vezetésének engedélyezése iránt. Ezzel egyidejűleg egyik vagyonos kisvárdai zsidó néhány ezer korona adományt helyezett a város részére kijelölésbe. Ha a képviselőtestület a kérelmet teljesíti. a képviselőtestület nagyobb része megörülve a néhány ezer korona, szerintük ellenérték nélkül kapott pénznek, a zsidók kérelmét szótöbbséggel teljesítette, a sabsesdrót felállítását engedélyezte.

Hogy a sabsesdrót lényegét az olvasó közönség is megértse, azt pár szóval ismertetjük.

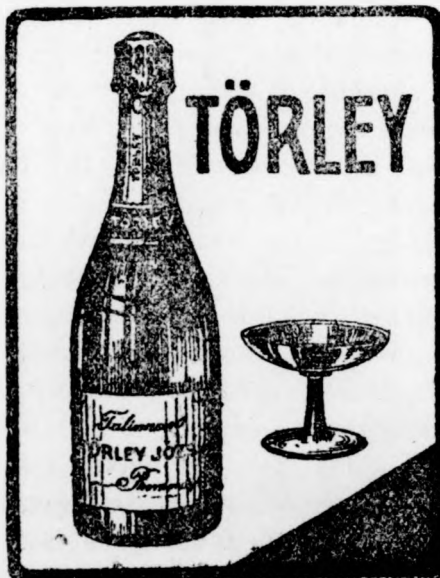
Az orthodox zsidók, mint köztudomású szombati napon üzleti tevékenységet nem fejtenek ki, zsebkezdőt, botot, ernyőt stb. nem viselhetnek, cselekvés szabadság sok tekintetben korlátozva van idegen területen. Hogy az idegen terület zsidó területté váljon, valamelyik élelmes apostol kitalálta a sabsesdrót intézményét, a mely szerint a zsidók által dróttal körülkerített hely egészben zsidó területnek tekintetik, a hol aztán a korlátozások a vallás szabályai szerint sem állanak fenn.

A Kisvárdán megtörtént eset mindkét részről kihívja a jogos kritikát. Az orthodox zsidók — nem a felvilágosodottak, — részéről épen úgy, mint a képviselőtestület részéről. Mert bocsánatot kérünk, a magyar állam által bevett vallásnak elismert zsidó hit semmiféle szabálya nem beszél a sabsesdrótról, és ha a zsidók nagy része, sőt épen a legértékesebb része, a felvilágosodott szelleműek nem tartották s nem tartják ma már a sabsesdrót intézményét, akkor a kisvárdai esetben az orthodox zsidók részéről tett kezdeményezés nem tekinthető másnak, mint az orthodoxia tulhajtásának, a melyben biztosra vesszük, maguk ezek az orthodox zsidók sem hisznek. Már pedig görbe utakon járni, s önmagunk előtt letagadni meggyőződésüket, szerintünk egyenlő a csalással s a mi a jelen esetben még súlyosabbá teszi a kérdést, ez s csalás a vallás szabályainak kijátszására irányul s végeredményben úgy fest, mintha a kisvárdaiak Istenüket csalnák meg. Biztosan tudjuk, hogy ezzel a játékkal a komoly gondolkozású, felvilágosodott zsidók nagy tömege nem ért egyet.

A mi pedig a képviselőtestület többségének álláspontját illeti, kénytelenek vagyunk azzal szemben a kisebbség álláspontjára helyezkedni. Nem lehetett teljesíteni a kérelmet elvi szempontból, mert köz és magánterületek még jelképileg sem mondhatók ki mások tulajdonának, mint a kiké a kérdéses területek és mert a felekezeti és társadalmi béke — a mint azt ma már sajnos tapasztaljuk is — a sabsesdrót felállítását nem javasolhatják. És ha a képviselőtestület a kérdés elől ki akart volna térni, ott volt előtte egy hatalmas nyitott ajtó: semmi köze ahhoz, hogy a kisvárdai orthodox zsidók állítanak-e vagy sem sabsesdrót, intézzék ezt el a magántulajdonban lévő ingatlanok tulajdonosaival. Vagy ha már a kérdés elbírálását magához ragadta és azt teljesíthetőnek látta, ellenérték elfogadását a legnagyobb bűnnek tekintjük, mert azt az elvek és a város területének jelképi eladásával és az orthodox zsidók — mint ilyenek — térfoglalásával egynek kell tekinteni.

Reméljük, hogy a vármegye alispánja és a törvényhatóság, ezt a kérdést a törvényes rend és jogszabályoknak megfelelő módon fogja bírálathoz tárgyává tenni.

S.

39-10-3

x Úgyes varrózó ajánlkozik házakhoz. Vidékre is megy. Tamás Albertné Boesky-utca 9. b.

Téli gondolatok.

Mult vasárnap fagyos, téli idő volt. Ablakomnál ültem, olvastam.

Egyszer véletlenül kitekintek. A tulsó oldalon látok állni egy férfit. A sapkája mélyen a szemére vágva, a szeme földre szegezve. Látszik rajta hogy valamin nagyon törí a fejét. Ugyan min? Megindul. Hármát sem lép megáll, aztán újra gondolkodik.

Ugy gondoltam valami rosszban törí a fejét, valami nyomja a lelkét... Aztán olvastam tovább. Önkéntelenül föltekinttem ismét. Nem tudtam miért, de az a vad kinézésű munkás ember érdekelt. Látom, hogy a felesége jön utána. Beszélnek valamit. Az ember zsebébe nyul, pénztárcát vesz elő s pénzt ad belőle az asszonynak. Az visszamegy. Ő is nekiindul, olyan tétován, olyan bizonytalanul. Visszanéz, kiveszi az erszényét, megfogdossa, megtapogatja pénzcsekkjét. Mintha csak cirógatná, mintha csak szeretné. Aztán elmegy. Elfelejttem.

Ejszaka hangos kiabálásra ébredek. Zűr-zavaros hangok, fajtalan káromkodás, sirás-rívás. Azután ajtócsapódás, végre csend.

Másnap suttogja az egyik terjedelmes szomszéd asszonyság, hogy a favágó az éjjel részegen jött haza, a feleségét megverte, a gyermekeit megakarta ölni. Pedig milyen jó ember, mikor józan. Az utolsó falatját is oda adná feleségének, családjának. Egész héten dolgozik szorgalmasan, keres is szépen. Tegnap is járkálni indult, de amint mondja megfázott, megis unta a járkálást, hát befordult egy korty melegítőre. Pedig nem akart menni, mert tudta nem lesz jó vége, meg a pénzcsekkjét is sajnálta.

Ugy elszomorodtam rajta. Ez csak egy eset. De hány ezer és ezer ennél különb, ennél szánandóbb esett adódik elő így egy-egy téli, hideg vasárnap délután? Bűzös levegőjével, szennyes, sőt sokszor véres kimeneteli tivornyáival mindig gyűlölet tárgya volt lelkemnek a korcsma, de hogy im eszembe jut az a sok bűn, keserűség és nyomor, melyek a korcsmák a szülő okai miattuk gyűlölöm még az államot is, mely a szeszadóért gyámolítja, támogatja az ördögnek eme ronda templomait. De sok pénz maradna, szegény agyongyötört emberek birtokában, de sok kellemes nap emléke, illetve élvezése fűszerezné a dolgozó nép kedélyét. Mennyi bánat nem szülemene s mennyi öröm tanyáznék a szívek hajlékában, ha az az állam korcsmák helyett valami népszórakozó helyeket létesítene pálinka és szesz nélkül. Valmi olyanfélyét, ami a nép gyermekes kedélyvilágát gyönyörködtetné, mulattatná. Valami népmozit, paprikajancsi színházat, kisszínpadot, kis olvasótermet, (élclappokkal bőven ellátva) ringlispieit, panoptikumot, karikadobálót, meg tudom én mit magában foglaló népmulatót fölláztatni, hol igen mérsékelt árak mellett mulathatna, szórakozhatna egész vasárnap késő estig a nép, s bizony sok áldást hozna az a népre, s közvetve az államra is.

Mégcsak hasznót is huzhatna belőle az állam, ha ügyesen, szerényen megadóztatná a szórakozókat. Ki tudja idővel nem-e többet, mint most a magyarországi szeszfogyasztásból? A szeszt aztán külföldön is jól lehetne értékesíteni, esetleg más irányban földolgozva ipari célokra fölhasználni... Sokat lehet erről gondolkodni. De érdemes is.

Fekete István.

— A balkáni háború miatt több helyütt a vasuti forgalom megakadt mindezek dacára Papp Géza csemege és fűszer üzletébe megérkezett a valódi angol tearum és teasütemény. Mindenkinek saját érdeke tehát, hogy szükségletét a fenti cégnél szerezze be, mert friss árú olesón vesz!

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó és plissézoló intézete

Vay Ádám u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és győszruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ruhákat kifogástalanul.

Gallér és kezelők stb. hófehérre és tükör fényesre mos 5 nap alatt.

Plissézoz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait kérem, vagyok mély tisztelettel

Gabulya Mihály.

33-13-3 Telefon 248. sz.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve.

Egy szerkesztőváltás

Kisvárdán.

A „Huszadik Század” című szabadgondolkodó tudományos folyóirat az egyik nem régi számában azt az érdekes körkérdést vetette fel, vajon megbecstelenítő-e az íróra nézve, ha eladja meggyőződését, vagyis ha pénzért meggyőződése ellen ír. A keresztény erkölcsi elvek alapján álló írónak ez nem probléma, mert a katekizmust tanuló kisgyermek is megfelelne rá, hogy hazudni vagyis mást mondani, mint amit érzünk nem szabad, de az élet és a nagyképszerű tudomány problémát csinált belőle. A megkérdett írói nagyságok feleletei a körkérdésre érdekesek és korjellemzők voltak. Phurit és Göröcsönit kivéve legnagyobb részük nem talált elítélni valót abban, ha az író a meggyőződése ellen ír. Ugyilátszik, hogy az egyik kisvárdai lapnak a szerkesztője nem osztja — nagyon helyesen — ezt az erkölcstelen véleményt, amit abból következtetünk, hogy otthagyta azon lapnak a szerkesztését, amelynek a kiadója nem engedte meg, hogy a szerkesztő a kiadó véleményével ellenkező véleményt nyilvánítson. Egy szerkesztőváltás magában véve jelentéktelen dolog, de a szabadsajtó beteges tünete az, amit a Nyirvidék és a Kisvárdai és Vidéke c. lapok szerkesztőváltásában tapasztalunk. A vélemény szabadság üttetik agyon. Dr. Oláriu Terentius kisvárdai főgimnáziumi tanár, mint a lap szerkesztője, az aktuális sabeszdrót kérdéséről akart egy liberális cikket a lapjában közzé tenni, hogy az ellene való érvelés által a bomlófélbe lévő felekezeti béke helyre állítását előmozdítsa; de a kiadó — akinek a sabeszdrót kell, ezt nem engedte meg. A szerkesztő ezért otthagyta a lapot, derék, becsületes, jellemes ember érte, bár sok ily szerkesztőnk volna. Bár minden újságszerkesztő és író magáévá tenné a következő márványba

vésendő szavakat, miket a gerinces hirlapíró irt a kiadónak: „A nezet eltérés köztünk s rám nézve elvi jelentőségű. Egyfelől nem vállalhatok felelőséget olyan lap tartalmáért, melynek irányítása nem kizárólag tőlem függ, másfelől a hirlapírás nekem nem üzlet s nem érzek semmi hajlandóságot arra, hogy rám nézve idegen tendenciáknak szolgálatában álljak... A hirlapírás rám nézve értékkel csak addig bír, amíg minden befolyástól menten a magam valódi vagy vélt igazát szolgálhatom vele. Zsoldos nem voltam s nem leszek soha.”

Ez teszi érdekessé és jellemzővé a Kisvárdai és Vidéke című lap szerkesztő változását.

M. K.

Anyarozsot

bármilyen mennyiségben

legmagasabb áron vesz

KLEIN M. és K.

gyógynövénynagykereskedő

BUDAPEST. VII. Károly-körut 5.

11-10-5

Telefon: 64-34.

Alapított: 1878

TANÜGY.

Megyei tanítógyűlés. Lapunk múlt számában lett közzé téve a Szabolcsvármegyei Általános Tanítóegyesületnek XXX. rendes meghívója, melynek kapcsán felhivtuk a megye tanitóságát, hogy minél nagyobb számban vegyen azon részt. Most mikor küszöbön a fizetésrendezés, kell felemleni a tiltakozó szót az alamizsnát adó s az elégedetlenséget meg nem szüntető, séreimes fizetésrendezés ellen. A tanitóság impozáns tömegének ajkáról kell ethangozzék a komoly tiltakozás, mert ügyünknek csak így lehet sikeres eredményt biztosítani. Tartsa kötelességének minden tanító és tanítónő minden külön felhívás nélkül a nov. 18-iki gyűlésen megjelenni, akár tagja, akár nem a megyei tanítóegyesületnek, sőt a ki nem tagja, kétszeres kötelességének tartsa eljönni arra. Első sorban vezesse a tanítói közérdek iránti meleg rokonszenv, másodsorban pedig a tagok sorába haladéktalanul való belépéssel erősítse a Szabolcsvármegyei Ta-

nitóegyesület taborát. S ha belépésével erkölcsi kötelességének eleget tett, mert hisz ez annak mondható, ne huzódjon a névleges tagok kényelmes, puha és gondtalan pamlagára, de csatlakozzák azok mellé, kik ügyeink érdekében fáradságot nem ismerő, üdvös munkáldodást fejtenek ki.

Tanító iskolán kívüli munkája. Nyirbélteken Papp János gör. kath. tanító, ki hivatalának magaslatán áll s nem csupán a szószeres értelmében vett kötelességét végzi a mai nehéz, nyomasztó viszonyok közt, most alakította meg az ifjúsági egyesületet ferasztó előmunkálatok után, dokumentálva ezzel is a tanítóságról elterjedt azon általános véleményt, hogy dacára sanyaru helyzetének, a hazaszent ügyét, talajkövét képező nevelés ügyét nem hagyja cserben, a gondatlan megélhetéssért folytatott elkeseredett harcban is hiven buzgón szolgálja a nevelést. Ezt a nevelést a felsőbb fórum is vallja s dacára ennek, huzza, halasztja s a legkisebb, mintegy alamiznaszerű mértékre szállítja le a tanitóságnak ígért fizetésrendezést.

Tanító segéd tanár. Gáspár Gyula nagykállói ref. igazgató tanítót a vk. miniszter az ottani főgimnáziumhoz segéd tanári minőségben tornatanárrá neveztetett ki, kötelezve őt előzetesen arra, hogy tanítói állásáról mondjon le.

Tanítói kinevezés és választások. A vall.- és közokt. m. kir. miniszter Péchy Hildegárd nyirbátori áll. tanítónőt a debreceni kisegítő iskolához küldte. A tiszaszlári gör. kath. iskolához az ujonnan szervezett tanítói állásra Szemrekovszky Sándor, a rév-aranyosi ref. iskolánál megüresedett állásra Hámné Óváry Erzsébet, a nyiregyházi ág. ev. iskolánál egy megüresedett és egy ujonnan szervezett állásra Matisz Béla és Neumann István okleveles tanítók illetve tanítónő választott meg.

Tanítók és iskolafenntartók figyelmébe. Vaday József nagyváradai közs. el. iskolai igazgató a vk. min. urnak 2205/905 elnöki sz. rendeletével kiadott Tanterv és Utasítás alapján a földrajz tanítást a rajzoltató módszer alapján oly módon dolgozta ki, hogy ezen tantárgy a legújabb módszer szerint kevés fáradsággal a legkisebb falusi iskolában és nagy eredménnyel tanítható.

E módszertani könyv kapható Nagyváradon a szerzőnél Ára 9 kor. kedvezmény árban.

Nyiregyháza, 1912. okt. 24.

Dr. Wilt György
kir. tanfelügyelő.

HIREK.

— **Alapítványok a pártfogó egyesületnek.** A szabolcsvármegyei pártfogó egyesület alapító tagjai sorába gr. Mailáth József és gr. Mailáth Józsefné 100—100 korona alapítványi összeggel beléptek.

— **Lelkészi beiktatás.** Az anarcsi ref. egyház új lelkesztését Nyerges Ferencet október hó 27-én vasárnap iktatták be lelkesztési állásába.

— **Uj ügyvéd.** Dr. Bartos Mihály Budapesten a napokban az ügyvédi vizsgát sikerrel tette le.

— **Zoltán István jubileuma.** A mindenféle jubileumok sablonjaiból magasan kiemelkedő ünneplésben részesítette a nagykallói járás közönsége Zoltán István a járás főszolgabíráját e minőségében eltöltött szolgálata alkalmából. A szép ünnepély e hó 31-én zajlott le Nagykállóban az állami főgimnázium tornacsarnokában. Az ünnepélyen a vármegyei tisztikarból Mikecz Dezső alispán és a tisztikar több tagja vett részt. Testületileg jelentek meg a járás községeinek képviselőtestületei és jegyzői, intézetek, egyesületek és nagyszámu nő és férfi közönség s akit legelőbb kellett volna említeni Dr. Mezőssy Béla, a kerület országgyűlési képviselője.

Az ünnepélyt, mely Nagykálló község diszközgyűlése keretében ment végbe, Görömbey Péter ref. esperes nyitotta meg s az ő indítványára küldöttség ment a jubiléumért, kit a zsuffolásig megtelt nagyterembe hatalmas éjenzéssel fogadtak. Görömbey Péter üdvözölte a jubiléum főszolgabíráját a járás közönsége nevében átadván neki a járásbeli községek képviselőtestületei által hozott üdvözlő és elismerő határozatokat, valamint több emléktárgyat. Azután Mikecz Dezső alispán a törvényhatóság nevében üdvözölte Zoltán Istvánt, majd Seress János nagykallói főjegyző szép beszéd kíséretében átadta neki Nagykálló község diszpolgári oklevelét, Balogh Lajos ujfehértói jegyző pedig a vármegyei jegyzők egyesülete és a járásbeli jegyzők nevében köszöntötte a jubiléumt. Zoltán István az üdvözlő beszédekre külön-külön meghatottan válaszolt.

Az ünnepély berekesztése után küldöttségek tisztelegtek a jubiléum előtt. Délben a Pannonia vendéglő nagytermében bankett volt, amelyen csaknem 400-an vettek részt. Este hangverseny volt, amit reggelig tartó táncmulatság követett.

— **Hangverseny.** Mult számunkban megemlékeztünk már a rom. kath. iskolaszék által nov. 3-án Nyiregyházán a Korona-szálloda nagytermében délután 5 órakor rendezendő s nagyszabásúnak ígérkező hangverseny-ről. Mint most értesültünk a program némi változást szenvedett, amennyiben a hangverseny második részében báró Vay Arnoldné sz. Mikes Sarolta grófnő zongoraszámai közül Grig: Gavotte ja elmarad s helyette harmadik számnak Theodor Espen: „Spieldose“ című művét fogja Vay báróné előadni. A sorrend is megváltozik Vay báróné ezen számánál és pedig a következőként: 1. Goldini: Táncoló baba. 2. Chopin: Mokturne. 3. Theodor Espen: Spieldose, mint értesültünk az érdeklődés igen nagy. Ajánljuk a művészi színvonalon álló hangversenyt a t. olvasó közönség figyelmébe.

— **Eltcher Simon ünneplése.** Negyedszázadon át Nyiregyházán kifejtett munkásságának elismerésül kedves ünneplésben volt része Eltcher Simon gimnáziumi tanárnak. Volt tanítványai, a gimnázium és a polgári fiúiskola tanári kara kereste fel október 29-én névnapiján, hogy változatlan ragaszkodásuknak szeretetüknek s negyedszázados eredményes munkásságáért elismerésüknek kifejezést adjanak. A gimnázium tanárikara részéről Leffler Sámuel a polgári iskolai tanári kar részéről Kardos István üdvözölték Eltcher Simont, míg a tanítványok szeretetét és háláját Dr. Murányi László ügyvéd tolmácsolta. Az ünneplésre készületben jubiléumt nagyon meghatotta a több oldalról jött kedves figyelem s meghatva mondott köszönetet úgy tanártársainak, mint volt tanítványának.

— **Tagbelépések a pártfogó egyesületbe.** A szabolcsvármegyei pártfogó egyesület rendes tagjai sorába újabb beléptek: Liptay Béla, Liptay Béláné, Korniss Ferenc, Korniss Ferencné, Walter Géza, Jéke és Pap községek, — működő tagokkul Potvocsekó Béla és Foogó Gyula jékei, Dudinszky Mihály papi lakosok jelentkeztek.

— **Szabadkőműves páholy Ungváron.** Hallgatva csöndben, amint azt a szabadkőműves szellem diktálja, az Ungváron megalakult páholy kalapácsának kopogását, eszünkbe jut — II. József császárnak 1785 dec. 11-én gróf Pálffy Károly nagy mesterhez intézett levele, melyben a következő riport olvasható: „az ugynevezett szabadkőművesi társulatok, melyeknek titkai előttem ép oly ismeretlenek, mint ahogy sohasem vágytam alakoskodását (Gaukelein) megtudni — nagyon elszaporodtak és jelenleg már a kisebb városokra is kiterjednek.“

Igen. Szaporodunk, sokasodunk, mint eső után legelőn a gomba. Hogy mi a cél, azt csak a „bölcesség, erő és szépség,“ vagy „a koronázott remény“ és „az erényes utazó“ tudják megmondani. Mert mit értenek az ungvári testvérek munkás, vakoló, tipegő, topogó felebarátaink általuk nyíltan, a sajtó útján hirdetett program: a nemzetiségi és vallási viszonyok megszüntetése alatt?! Erre kérnénk egy kis világosságot a választottaktól és közreműködőktől.

Addig is jelezzük, hogy megindul a toborozás és terpeszkedés a magyar szabadkőművesség 1777. december 17-én szervezett alkotmányának következő pontjai szerint.

1. Mivel a szövetség a testvérek előnyét töle telhetőleg előmozdítja, önként értetik, hogy abba ovatos módon olyan férfiak vezetendők, akik saját maguk, vagy mások által, kik előtt tekintélyben állanak, a többi testvérekre nézve hasznosakká lehetnek.

2. Érdekében állván a testvéreknek hogy a mi körükön kívül történik megtudjanak, miként támogatandók a testvérek, kik a szövetség barátai és ellenségei, s az utóbbiak miként tehetők ártalmatlanokká, minden rangu és rendü férfiakat kell kiszemelni, orvosokat, főurak alkalmazottjait stb. mivel ezekre többnyire olyan titkok bizatnak, melyek a testvérek érdekében felhasználhatók.“ És így tovább.

Folyik a megfigyelés félévig egyik, félévig másik testvér által, hogy X és Y kikkel érintkezik, minő szórakozásokat kedvel, minő szenvedélyei vannak, miként viselkedik a szép nemmel szemben, tud-e aranyat csinálni, melyhez mind jó étvágyat kívánunk az ungváriaknak.

— **A felső magyarországi atletikai kerület ülése Nyiregyházán.** Október 30-án a felsőmagyarországi kerület kötelékébe tartozó sport egyesületek kiküldöttei Dr. Szabó László ügyvéd a kerület elnökének vezetése alatt ülést tartottak, melynek tárgya a kerület által rendezendő vivó bajnoksági versenyek ügye volt. Elhatározta a kerületi ülés, hogy a bajnoki verseny megrendezésével a nagyváradi sport együletet bizza meg.

— **Kisvárdai tápszülők kitüntetése.** A kisvárdai gyermektelep és az ezt felügyelő telepbizottság körében szép ünnepély folyt le a napokban. A belügyminiszter megbízásából Dr. Niszer Lajos egy tápszülőnek Terebesi Gyuláné kisvárdai lakosnak a miniszter köszönetét és elismerését nyilvánította a gondjaira bizott állami gyermekek nevelése körül kifejtett tevékenységéért s az erről szóló diszklevelet a telepbizottságnak gróf Vay Gáborné urnó elnöklete alatt tartott ülésén szép beszéd kíséretében adta át, a melyben elismeréssel adózott a gyermekvédelem terén kifejtett tevékenységért gr. Vay Gábornó urnónek, Kastaly Ferencz a bizottság alelnökének és a bizottság hölgytagjainak. A bizottság ugyanez alkalommal Terebesi Gyuláné és Cselle Jánosné tápszülőknek 20—20 kor. jutalmat adott át,

— **A teamérés megnyitása.** A Szabolcsvármegyei pártfogó egyesület teamérését, amelyben egy csésze alkoholmentes tea 4 fillér, egy tányér leves 10 fillér lesz november 3-án délután 4 órakor nyitja meg. Ezt megelőzőleg a városháza udvarán vagy kedvezőtlen idő esetén a városháza dísztermében az egyesület népgyűlést tart, melyen Paulik János ev. főlelkész a gyermekvédelemről s annak eszközeiről, Dömötör György kisvárdai plebános a teamérés jelentőségéről és az alkohol elleni küzdelemről tart beszédet. Mint értesültünk, a népgyűlés iránt nagy érdeklődés mutatkozik.

— **Debreczennek nem kell a püspökség.** A görög kath. magyar püspökség kérdésében ismét új helyzet elé kerültünk. Debreczen, amely a legutóbbi időkben az egyetlen komoly jelöltje volt a püspökségi székhelynek, önként visszalépett. Debreczen város törvényhatósága október 30-án tartott közgyűlésén nagy szótöbbséggel kimondotta, hogy a püspökség Debreczennek nem kell, azért semmiféle áldozatot hozni nem hajlandó, sőt a felbuzdulás oly nagy volt, hogy a bizottsági tagok legnagyobb része, — akik a püspökséget kérő memorandumot aláírták, ezen aláírásuk hatálytalanságát is kimondották. Egészen új helyzet alakult ki ezzel a székhely kérdésében, amely helyzettel szemben bizonyára új alapon indul meg a székhely kérdés elintézésének ügye. Most, hogy Debreczen a küzdelemből kiesett, bizonyára ismét megindul a kilincselés, a szaladgálás, a protekció s a titkos erők száz és száz faja — Hajdudorog érdekében, sőt talán Nyiregyháza ellen. Az új helyzetben azonban Nyiregyházának is vannak kilátásai, csak legyenek, akik a már egyszer megindított mozgalmat tovább folytassák Nyiregyháza érdekében. Sokat várunk e tekintetben a görög hatholikus magyarok országos szövetségétől is, de a legtöbbet mégis Nyiregyháza érdekét, fejlődését, növekedését lelken viselő Nyiregyháziaktól várjuk s reméljük, hogy akinek van valami befolyása. most megteszi Nyiregyháza érdekében.

— **Kérelem.** Az ungvári kir. kath. főgimnázium 1913. június 11-én ünnepli országos ünnepség keretében fennállásának háromszázados jubileumát. Ez impozáns ünnepség alkalmából szervezett rendező bizottság összeakarván állítani az intézet meg életben levő volt növendékklajstromát. Akik e jubileumi ünnepre szóló meghívóikat, mert tartózkodási helyük ismeretlen, nem kapták meg, fölkértem, hogy tudatva pontos címüket a gimnázium igazgatójával, jelentkezni sziveskedjenek. Ez alkalommal alapítványt tesznek a hálás növendékek, melyekről Kardos Emil a rendező bizottság pénztárnoka számol el. Eddigi gyűjtés 6148 K 50 fillér.

— **Érdekes operáció.** Megható történetet olvastunk a napokban, mely igazán gízsi magaslatra emeli annak szereplőit. Egy ifju leány rettenetes égési sebekkel került a kórházba, akit az orvosok úgy gyógyítottak meg, hogy egy rikkancs fiu sánta lábát amputálták meg, s bőrét a leány égési sebeire alkalmazták rá. Érdekes az újságárus fiu aján-

lata, amikor egyik lábát felajánlotta a leánynak, akit azelőtt sohasem látott. — Egyik lábának úgy sem veszem hasznát — mondá — hisz nem tudok rá állani. Ha annak a szegény leánynak életét megmentheti az én rossz lábam, szívesen neki adom. — Ez az áldozatos lelkierő igazán szokatlan napjainkban.

— **Uj katonai parancsnokság.** Imár befejezett tényé vált, hogy a 2-ik lovasdandár parancsnokság s az 5-ik honvédszázad törzse Nyiregyházára helyeztetik át. A két parancsnokság részére szükséges irodai helyiségek biztosítása iránt a város polgármestere már hivatalos megkeresést kapott.

— **Török-magyar szimpátia.** Ha meggondoljuk, hogy az ottani birodalom mennyi esztendővel vetette hátra kultúránkat és mennyi magyart fűzött rab-szija annak idején, nem értjük, miért vagyunk a háboru eseményeit olvasván, török pártiak. Azt hiszem mindent megbocsátó nemes szívünk és igazságérzetünk hozzá a kulcs. Mert nem igazság egy ellen négynek menni, mikor az az egy kifáradt és kitöltötte magát. Mig az apró hercegóc és szerb hadak egerek módjára cineogva mindennap tiz győzelmet kürtölnek világgá, addig a törökök csak hallgatnak de az egész világ elvan rá készülve, hogy egyszerre olyat ütnek, hogy belebödül az egész Balkán.

— **Halálos patkánymarás.** Lieb András sóskuti gazda éjelenként pajtájában aludt. Egyszer rémes fájdalomra ébredt. Arcából csurgott a vér, fejét iszonyu fájdalom hasogatta. Reggelre arca megdagadt s a vérzés heije körül medfeketedett, teste pedig tele volt kékes zöld foltokkal. Az előhívott orvos konstátálta, hogy Liebet alvás közben egy patkány harapdálta össze. A fertőzött állat marása oly heves vérmérgezést idézett elő, ami rögtön, de így is kétséges sikerü operációt tett szükségessé. Liebet fölakarták szállítani Budapestre, de a 36 éves szerencsétlen ember a vonaton meghalt.

— **Óvás.** Hova hajtsak Nagyságos ur!

— Lipótmezőre.

— Akkor kérem alásan először a fuvarbért . . .

— **Megbokrosodott lovak.** Branecky József nagykárolyi tanár, motor-biciklin igyekezett Debrecenbe, mikor az országuton egy kocsival találkozott, melynek lovai a bicikli acetelyn lámpásától megbokrosodtak és egyenesen nekirohantak a gépnek. A kocsirodja belefuródott a tanár lábába, aki súlyos sérüléseivel kórházba került.

— **Herceg Windischgraetz a bolgár harctéren.** Herceg Windischgraetz Lajos, ki az orosz-japán háboru idején a japán főhadiszállásról nézte végig az egész harcot és fogságba is került, most engedélyt kapott a bolgár királytól, hogy a balkáni háborut a bolgár főhadiszállásról végig nézhesse. A herceg már el is utazott a harctérre.

— **Rákóczy ünnep Mándokon.** Néhai Forgách László gróf II, Rákóczy Ferenc és bujdosó társai lelkeüdvéért évenként okt. 29-én a mándoki r. k. templomban végzendő szent misére alapítványt tett. Ez ünnepet Mándok és vidéke minden évben hazafias kegyelettel szokta megünnepelni. Ez idén is október 29-én nagy közönség jött össze. Jelen voltak: a gróf Forgách és herceg Odeschalki családok tagjai, a kisvárdai r. k. esperesi kerület papsága, a helybeli egyházak tagjai, a tiszai járás főszolgabíró-sága, községi előjáróság, uradalmi tisztek, tűzoltóság, egyesületek, testületek, polgárság és a vidéki érdeklődők nagyszáma.

A gyász istentiszteletet Tertyánszky Dezső kerületi esperes és fényeslitkei plébános végezte: Fejér Ignác kopócsapáti, Dömötör György kisvárdai és Luce Béla gemzei r. k. lelkészek segédkezése mellett. A szolgálatot végző papság az oltártól a fényesen diszitett gyászmenyvény elé vonult, hol Fejér Ignác tartotta meg II. Rákóczy Ferenc és bujdosó társai felett irt emlékbeszédét. Szónokok a Rákóczy ünnep alkalmából két esetben hallotta a mándoki közönség, nevét mindkét alkalommal, mint kiváló szónok tette emlékezetessé. Iseri tárgyát, megtudja szólaltatni a bujdosót, koporsóját, van izzó lelke, a szabadság eszméje, a tárogató bánatos hangjához. Biztos talajon állt. Az érzések mélysége, hullámozása közt céltudatosan vette a hallgatóság lelkét hatalmába, hogy azokba: Rákóczyt, mint az önzetlen hazaszeretet symbolumát, az aranyszalokban szőtt időt lerajzolja. Beszéde értékes, előadása vonzó. A legendás idők eseményei, a poetika magasságában varázs erővel világítottak a lelkek mélyére, hosszas időn át fogják keresni szónokot a Rákóczy koporsó előtt.

A templomi szolgálatot a kórus több szóllamu, szép zenéje egészítette ki. melyet Répászky Miklós vezetése mellett Répászky István, Müller Hugó és Molnár Kálmán ismert jeles erők közreműködésével a mándoki énekkar adott elő. Nagyhatásu volt az összhangzatos ének. A csendes fájdalom és megindulás érzelmei között váltakoztak a mélabus akkordok. Önmegadással mutattak a sárga levélre, bizalommal vontak az ég felé s a kellemes érzések magasságában úgy tetszett, mintha a szent falakon akkor is borongott volna az elmulás érzete, midőn a hanghullám bánatos rezgése már megszakadt.

Az emlékbeszédet lapunk legközelebbi számában közöljük.

— **Huszonhat évig egy kalapban.** A máramarosi havasok egyik szük völgyében,

Bidár község határában él néhány barmáva és kecskéjével Pooák Vaszil. Ezelőtt 26 esztendővel nősült meg. Ekkor vette el az ő ma is élő hivesztársát, Tadosziát. Esküvője előtt két nappal bement máramarosszigetre, ott 75 krajcárért egy posztó kalapot vett, hogy mint vőlegény, új kalappal menjen az Isten házába. De Podák Vaszil ma is ugyanazt a kalapot viseli. Hogy tartóssá tegye — elbeszélése szerint — egy félévvel a vétel után a kalapot olvasztott juhvajba mártotta és ott tartotta két napig. Itt a durva posztó annyi zsiradékot szívott fel, hogy azóta se viz, se nedvesség nem fogja s az idő folyamán a kalap pléhlemezszerű keménységet kapott. 27 év óta Podák Vaszilnak nem is volt más kalapja. A mai gyors divatváltozás hóbortjai között nemde dicséretesen ritka kivétel ez a derék Podák Vaszil? Nemde hölgyeim!?

— **A debreczeni concours hippique.** Folyó hó 25-én és 26-an folyt le Debreczenben a lóversenytéren a város és a környék nagy érdeklődése mellett az első «Concours hippique.» Évekkel ezelőtt Budapesten is tettek kísérletet efajta sport események rendezésével, de ezen igyekezet a kellő támogatás hiánya miatt eredményre nem vezetett. A debreczeni verseny, melyen közel 200 ember gyűlt össze, sikerét biztosították eleve a főhercegek, a miniszterek és arisztokraták. kik jelentékeny összegekkel járultak a díjak beszerzéséhez. A verseny vezetői voltak Domahidy Elemér, gróf Andrassy Géza, gróf Vay Tibor, gr. Szapáry József stb.

A versenyzők közül legjobban tetszettek gr. Andrassy Géza, gr. Eszterházy Lajos. Forrai Ernő, gr. d'Orsay Ede, br. Sennyei Béla, gr. Dessewffy Miklósné urnő, és Vay Yella grófnő.

A második napon a debreczeni 5-ös és a bábolnai négyes fogat pompás benyomást tett a többi érdekes látványosság közt. Az idő kedvező volt, s a nagy néző közönség igazán nem sajnálhatta az ott eltöltött délutánt.

x Aki általam helybeli raktárból varrógépet rendel, azt ingyen tanítom szabni, rajzolni, vagy három napig ingyen varrok. Cim a kiadóhivatalban.

7/1912. végreh. szám.

Arverési hirdetmény.

Alulirott bírósági kiküldött az 1881. évi LX. t.-c. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a debreczeni kir. tszknak 1902. V. 26483 sz. végzése következtében Bernfeld Sá-

Borbély Sámuel könyv és papirkereskedése
Nyiregyháza. (Városház-palota). Telefon 140.

Könyvnyomda.

Könyvkötészet.

Irodai felszerelések.

muel javára 560 K. 80 fill. erejéig fogantatott kielégítési végrehajtás után le és felülfoglalt és 2339 K 75 fillerre becsült ingóságok u. m. bolti-cikkek nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a tiszalöki kir. járásbíróóság 1912. évi V. 340 sz. végzése folytán 565 K 80 fill. követelés és járulékaik és eddig bíróilag már megállapított költségek erejéig Búdszentmihályon a bolthelyiségben leendő megtartására 1912. évi november hó 14. napjának délutáni 2 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881 évi LX. t.-c. 107 és 108 §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek. szükség esetén a becsáron alul is elfognak adadni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglalták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881 évi LX t.-c. 120 §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Tiszalökön, 1912 okt. 31.

Márton Ferenc
kir. járásbíróági kiküldött.

5775—1912 sz.

Visz-árverési hirdetmény.

A tiszalöki kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Kohn Adolf és fia cég végrehajthatónak Bruszt József és neje Klein Betti polgári lakosok elleni 453 kor. 34 fill. s jár iránti végrehajtási ügyében a tiszalöki kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság területén fekvő s a polgári 1453 sz. tjkvben foglalt 600 hrsz. házas belsőség egészben, a tiszapolgári takarékpénztár kérelmére Kohn Adolf és fia debreczeni cég késedelmes árverési vevő veszélyére 800 korona becsértékben az 1912. évi november hó 20-ik napján délelőtt 11 órakor Polgár község házában megtartandó nyilvános árverésen a becsáron alul is elfog adadni.

Kikiáltási ár, a becsár, a melynek kétharmadánál alacsonyabb áron az ingatlan el nem adható.

Bánatpénzül a becsár 10 százaléka teendő le.

A vételár 3 egyenlő részletben fizetendő.

Tiszalök, 1912. évi október hó 14-én a kir. járásbíróóság mint tkvi hatóság.

Kiss György s. k. kir. járásbíró.

A kiadmány hitelül:

Hernády László kir. tkvezető.

Egy 13—14 éves fiu
e lap kihordására
kerestetik.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903. — Pazonyi-utca 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen ujonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugyszintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is **utólérhetetlen olcsó árban árusítok.**

Üzletem szombaton és izr. ünnepeken zárva.

Tisztelettel:

Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

GLÜCK JENŐ.

14—52—33

Étkező-burgonyát

rózsát, fehérét és sárgát mindenkor a legmagasabb napi áron megvesszük. Mintázott ár-ajánlatot kér

13—6—5

AGRICOLA terménykivitelési cég.

Budapest, Lónyai-u. 9.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
butorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piac-utca sarokra

(Takarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

16—52—29

Szenved Ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje, vagy a foga? Vannak-e fájdalmai a karokban, vagy a lábszárakban? Fáj-e a dereka, vagy a háta? — Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán mentholsósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb, mint bármely más sósorszeszkészítmény. Egy eredeti üveg ára csak: **44 fillér.** Nagy üveg 1-10 kor., óriási üveg 2-20 koronába kerül minden gyógyszerertárban vagy üzletben. — Főelárusítás:

Nagy Kálmán gyógyszerertárában Nyiregyházán.

24—52—25

Minden jó gazdasszony
 ☉ próbálja meg a ☉
HOFFMANN-féle
 ☉ pörkölt kávé. ☉

27-?-31

Villanyvilágítási berendezéseket,
 villanyvilágítási felszereléseket,
 valamint magántelefon és
 villanycsengőbevezetéseket

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan. Csillárok és égőtestek raktáron.

Szőlősgazdák és szőlőtelepítők figyelmébe!

AKI szőlőjét újra akarja telepíteni,

AKI szőlőoltványt akar rendelni,

AKI gyümölcsfát, rózsafát óhajt ültetni —

kérjen oktató diszárjegyzéket az alábbi címtől
Transylvania Szőlőtelepítő Vállalat

Maros-Vásárhely,

Dr. Gecse Dániel-utca 39. szám.

42-29-4

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá
 és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a 17-52-50

Karczagi

Agyagiparnál,

Karczagon szereshető be, hol
 egyes waggonrakományok is
 megrendelhetők.

Hirdetések

jutányos árban felvételnek
 e lap kiadóhivatalában.

Butor!

a legegyszerűbbtől a legválasztékosabb iz-
 lésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi
 berendezések, valamint külön szobák, vagy
 egyes darabok szolid ár és pontos kiszol-
 gálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktáraban

Nyiregyházán, Kossuth Lajos-tér

(törvénszéki palota mellett.)

26-52-52

„NIGRIN“

a legjobb czipőkrém az egész világon!

Az eddigi világhírű wiksnek
 vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fenállás.

21-52-29

Borbély Sámuel, Nyiregyháza.